

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 10P/160/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8312204761
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 02. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Gildeinová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2013:8312204761.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Ivetou Gildeinovou v právnej veci maloletého S. U., nar. XX.X.XXXX, bytom u matky, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny M. za účasti rodičov X. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom Ľ. XXX, zast. JUDr. Františkom Svatuškom, advokátom, Kukorelliho 1505/52, Humenné a Q. U., nar. XX.X.XXXX, bytom Ľ. XXX, toho času T. M. XXXX/X, M., zast. JUDr. Ing. Renátou Vorobeľovou, advokátkou, Námestie slobody 2, Humenné o zmenu úpravy styku otca s maloletým takto

rozhodol:

Návrh **z a m i e t a**.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Navrhovateľ je povinný uhradiť na účet Okresného súdu Humenné trovy znaleckého dokazovania vo výške 222,44 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Náhradu trov za znalecké dokazovanie vo výške 222,44 eur súd Slovenskej republike nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ - otec maloletého sa svojím návrhom domáhal, aby súd zmenil rozsudok Okresného súdu Humenné č. 15P 84/2011 zo dňa 4.10.2011 a zveril maloletého S. U., nar. XX.X.XXXX do striedavej starostlivosti rodičov maloletého, ktorá sa bude vykonávať v dvojtýždňových intervaloch. Vo svojom návrhu uviedol, že rozsudkom Okresného súdu Humenné č. 21C 75/2009 zo dňa 30.6.2010 bolo jeho manželstvo s matkou maloletého rozvedené, pričom maloleté deti X. U., nar. XX.X.XXXX, maloletý S. U., nar. XX.X.XXXX a maloletá O. U., nar. XX.X.XXXX boli zverení do osobnej starostlivosti matky a zo strany otca bolo určené výživné vo výške 90 eur mesačne pre maloletého X., vo výške 70 eur mesačne pre maloletého S. a vo výške 25,40 eur mesačne pre maloletú O. a taktiež bolo upravený styk otca s maloletými deťmi. Rozsudkom Okresného súdu Humenné č. 15P 84/2011 zo dňa 4.10.2011 došlo k zmene starostlivosti o maloletého X. U., ktorý bol zverený do osobnej starostlivosti otca a zo strany matky bolo upravené výživné vo výške 30% zo sumy životného minima a zároveň bolo upravený styk matky s maloletým X..

Navrhovateľ pracuje ako samostatne zárobkovo činná osoba, pričom žije v rodinnom dome v obci Ľ.. S maloletými deťmi má vytvorený veľmi dobrý vzťah a vždy s nimi trávil veľa času. Popri zamestnaní zvláda aj starostlivosť o domácnosť, ako aj starostlivosť o maloletého X., ktorý bol zverený do jeho osobnej starostlivosti. Navrhovateľ vie navariť, upratať, vyprať, vyžehliť a postarať sa o celý chod domácnosti. Maloletý S. má vytvorený silný citový vzťah k maloletému X.. Zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti je v záujme maloletého a bude mať pozitívny vplyv na jeho zdravie, fyzický i psychický vývoj.

Vo svojej výpovedi otec maloletého uviedol, že maloletý S. si u matky nezvykol, chce byť s ním a chce sa častejšie stretávať so svojim starším bratom, pričom aj u maloletej O. podal návrh na rozšírenie styku s ňou. Maloletý S. sa vyjadril v tom zmysle, že chce byť s ním v L. navždy.

Matka maloletého uviedla, že so striedavou starostlivosťou u maloletého S. nesúhlasí, pričom pokiaľ sa ona pýtala syna S. s kým chce byť, tak uviedol, že s ňou. To iba jeho otec mu hovorí, že mu bude bez neho smutno. Maloletý pri odovzdávaní plače len vtedy, keď sa ho jeho otec snaží rozplakať, z auta vystúpi rozosmiaty, ale jeho otec ho zoberie na ruku, začne ho stísať, fňukať a preto ho rozplače. Už v čase rozvodového konania bolo nariadené znalecké dokazovanie týkajúce sa maloletých detí a už vtedy bolo preukázané, že otec s deťmi manipuluje a striedavú starostlivosť chce kvôli tomu, aby mohol lepšie manipulovať aj s maloletým S..

Uznesením Okresného súdu Humenné č. 10P 160/2012 zo dňa 18.7.2012 bolo vo veci nariadené znalecké dokazovanie a vypracovaním znaleckého posudku bola poverená Mgr. B. O.. Znalkyňa predložila dňa 27.9.2012 znalecký posudok č. 10/2012. Zo záverov tohto znaleckého posudku vyplýva, že maloletý S. má k obom rodičom vytvorený silný citový vzťah, ale je vo veku, keď je dieťa najviac citovo fixované na matku a táto citová viazanosť je objektívne zjavná. Otec maloletého pravdepodobne aj nevedomky ovplyvňuje negatívne tým spôsobom, že mu dáva sugestívne otázky, používa veľmi sugestívne výroky a snaží sa ho citovo na seba naviazať. Nevhodne reaguje pri rozlúčke, vytvára emotívne napäté situácie, čo dieťa zbytočne stresuje, aj keď zatiaľ to na neho nemá evidentný vplyv, pretože dieťa je ešte malé. Chronické a neriešené konflikty medzi rodičmi majú dopad na psychické zdravie dieťaťa. Otec sa snaží dieťa odpútať od matky. Maloletý má vytvorený citový vzťah k bratovi, ale je ešte veľmi malý na to, aby nejakú citovo strádal, že nie je v blízkosti svojho brata denne. Maloletý bez problémov prijal nové podmienky, zvykol si na terajší stav a nateraz postačuje súdom upravený styk. Na dieťati nebadáť žiadne známky citového strádania.

Znalkyňa u maloletého neodporučila nariadiť striedavú starostlivosť a to z dôvodu, že u tak malých detí nie je vhodné nabúrať ich bežný denný režim, ktorý je v tomto veku na prvom mieste, pričom o takýchto detí by malo dochádzať k striedaniu v trojdňových intervalom a postupne tieto intervaly predlžovať. V tomto veku dieťa ešte nevydrží dlho bez matky, keď je na ňu naviazané. Nevyhnutnou podmienkou je aj komunikácia rodičov, vzájomná spolupráca a jednotná výchova. V tomto prípade však toto medzi rodičmi zlyháva a preto striedavá starostlivosť neprichádza do úvahy. Je vhodné v tomto prípade, aby obaja rodičia podstúpili odborné poradenstvo, kde by sa naučili spolu komunikovať.

Otec maloletého zotrval na svojom návrhu s tým, že situácia sa zhoršuje. Odporkyňa nedodržiava úpravu styku a mimo stanoveného času mu nechce umožniť sa s deťmi stretávať. Maloletého chcel zobrať na vystúpenie staršieho syna, ale matka to nedovolila a on má pocit, že maloletý sa mu stále vzdáva. Rovnako ani v komunikácii s matkou maloletého nedošlo k žiadnej zmene, nedá sa s ňou rozprávať, nechce aby telefonoval deťom, nechce mu oznámiť či sú deti choré. Žiadnu odbornú pomoc, za účelom zlepšenia komunikácie s matkou detí však nevyhľadal. Matka detí k tomuto uviedla, že tvrdenie otca nie všetky sú pravdivé. Nie je pravdou, že mu deti nedáva v stanovenom čase. Stalo sa to len raz a týkalo sa to maloletej O., ktorá v noci vracala tak, ho poprosila, aby si nebral. Maloletého S. dala otcovi napriek tomu, že v čase upraveného styku bol chorý. Komunikácia medzi nimi nie je dobrá a to preto, že keď nevyhovie požiadavkám otca detí, je k nej agresívny. Deti mu dáva aj mimo upraveného styku, v lete bolo maloletý u otca 10 dní bez toho, aby to bolo súdom upravené. Túto skutočnosť otec maloletého potvrdil, ale bolo to len z dôvodu, že to tak vyhovovalo matke maloletého, ktorá chcela ísť niekam na výlet. Aj keď na to nebol pripravený, tak to zvládol. Maloletý S. mu dáva otázky, kedy už bude bývať s ním. Matka maloletého uviedla, že maloletý nikdy nehovorí o tom, že by chcel bývať u otca.

Kolízny opatrovník uviedol, že vzťahy medzi rodičmi maloletého sú narušené a preto aj navrhovali znalecké dokazovanie. So závermi znaleckého dokazovania sa plne stotožňujú. Čo sa týka odovzdávania si detí, je to psychologický problém, ktorý je možné riešiť spolu s odborníkmi.

Na základe takto zisteného skutkového stavu súd právne uzatvára:

Podľa § 26 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 24 ods. 2 zákona o rodine ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že naposledy bolo o právach a povinnosti rodičov k maloletému S. U. rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Humenné č. 21C 75/2009 zo dňa 30.6.2010, kedy bolo manželstvo rodičov maloletého rozvedené a maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky, zo strany otca bolo určené výživné a bol upravený styk otca s maloletými deťmi. Rozsudkom Okresného súdu Humenné č. 15P 84/2011 zo dňa 4.10.2011 bol maloletý X. U. zverený do osobnej starostlivosti otca, bolo určené výživné zo strany matky a taktiež bol upravený styk matky s maloletých. V tomto prípade sa otec maloletého domáhal zveriť maloletého S. U. do striedavej starostlivosti oboch rodičov s odôvodnením, že má so všetkými deťmi vytvorený silný citový vzťah, dokáže sa postarať aj o maloleté deti, aj o domácnosť a prispôobil svoju prácu záujmom maloletých detí. Rovnako silný citový vzťah má aj maloletý S. k svojmu staršiemu bratovi X., ktorý je zverený do osobnej starostlivosti otca. Matka maloletého so zverením maloletého S. do striedavej starostlivosti nesúhlasila s odôvodnením, že negatívne reakcie v maloletom vyvoláva jeho otec, ktorý pri odovzdávaní maloletého matke začne rozprávať o tom, ako mu bude smutno, začne fňukať a rozplače aj maloletého. Už v rámci rozvodového konania bolo nariadené znalecké dokazovanie, pričom bolo preukázané, že otec deti manipuluje.

Vo veci bol znalkyňou Mgr. B. O. vypracovaný znalecký posudok č. 10/2010. Zo záverov tohto znaleckého posudku vyplýva, že maloletý S. má k oboj rodičov vytvorený silný citový vzťah, ale je vo veku, keď je dieťa najviac citovo fixované na matku a táto citová viazanosť je objektívne zjavná. Otec maloletého pravdepodobne aj nevedomky ovplyvňuje negatívne tým spôsobom, že mu dáva sugestívne otázky, používa veľmi sugestívne výroky a snaží sa ho citovo na seba naviazať. Nevhodne reaguje pri rozlúčke, vytvára emotívne napäté situácie, čo dieťa zbytočne stresuje, aj keď zatiaľ to na neho nemá evidentný vplyv, pretože dieťa je ešte malé. Chronické a neriešené konflikty medzi rodičmi majú dopad na psychické zdravie dieťaťa. Otec sa snaží dieťa odpútať od matky. Maloletý má vytvorený citový vzťah k bratovi, ale je ešte veľmi malý na to, aby nejak citovo strádal, že nie je v blízkosti svojho brata denne. Maloletý bez problémov prijal nové podmienky, zvykol si na terajší stav a nateraz postačuje súdom upravený styk. Na dieťati nebadáť žiadne známky citového strádania.

Znalkyňa u maloletého neodporučila nariadiť striedavú starostlivosť a to z dôvodu, že u tak malých detí nie je vhodné nabúrať ich bežný denný režim, ktorý je v tomto veku na prvom mieste, pričom o takýchto detí by malo dochádzať k striedaniu v trojdňových intervaloch a postupne tieto intervaly predlžovať. V tomto veku dieťa ešte nevydrží dlho bez matky, keď je na ňu naviazané. Nevyhnutnou podmienkou je aj komunikácia rodičov, vzájomná spolupráca a jednotná výchova. V tomto prípade však toto medzi rodičmi zlyháva a preto striedavá starostlivosť neprichádza do úvahy. Je vhodné v tomto prípade, aby obaja rodičia podstúpili odborné poradenstvo, kde by sa naučili spolu komunikovať.

So závermi znaleckého dokazovania sa stotožnil aj kolíznym opatrovník. Súd sa taktiež stotožňuje so závermi znaleckého dokazovania a má za to, že momentálne nie sú tu vhodné podmienky na nariadenie striedavej starostlivosti. Maloletý je vo veku, keď je ešte fixovaný na matku. Nebolo u maloletého zistené žiadne citové strádanie z terajšieho stavu. Súd je toho názoru, že najzákladnejším predpokladom pre nariadenie striedavej starostlivosti je komunikácia oboch rodičov. Je nepochybné, že obaja majú k maloletému silný citový vzťah a obaja majú predpoklady pre jeho starostlivosť. Avšak bez komunikácie rodičov nebude striedavá starostlivosť úspešná. Pri odovzdávaní si dieťaťa je potrebné, aby sa rodičia navzájom informovali o zdravotnom stave maloletého, o jeho pokrokoch, o jeho problémoch a pod. čo bez vzájomnej komunikácie nie je možné. Otec maloletého sa domáha striedavej starostlivosti, ale napriek odporúčaniam znalkyne neurobil nič pre zlepšenie komunikácie s matkou. Ani jeden z rodičov nevyhľadal odbornú pomoc, aby sa táto komunikácia zlepšila. Súd preto návrh na nariadenie striedavej starostlivosti u maloletého zamietol, pričom hlavným dôvodom bolo to, že znalkyňa vzhľadom na vek maloletého neodporučila striedavú starostlivosť s odôvodnením, že dieťa je fixované na matku a taktiež z dôvodu, že rodičia maloletého spolu nedokážu komunikovať, čo je veľkou prekážkou pri nariadení striedavej starostlivosti. Preto súd návrh zamietol.

Podľa § 148 ods. 1 O.s.p. štát má podľa výsledkov konania proti účastníkom právo na náhradu trov konania, ktoré platil. Ak sú u niektorého účastníka predpoklady pre oslobodenie od súdnych poplatkov, náhrada trov sa proti tomuto účastníkovi zníži o rozsah, ktorý mu súd priznal.

Vo veci bolo nariadené znalecké dokazovanie a súd priznal znalkyni uznesením č. 10P 160/2012 zo dňa 16.10.2012 odmenu za znalecké dokazovanie vo výške 444,88 eur, ktoré boli znalkyni uhradené zo štátnych prostriedkov. Keďže vypracovanie znaleckého posudku bolo v záujme oboch rodičov súd túto odmenu rozdelil na polovicu, pričom zaviazal otca maloletého uhradiť na účet súdu sumu 222,44 eur. Druhú polovicu mala uhradiť matka maloletého, avšak u tej sú predpoklady pre oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, pretože jej príjmom je len rodičovský príspevok, preto súd náhradu vo výške 222,44 eur SR nepriznal.

Podľa § 146 ods. 1 písm. a O.s.p. žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konania mohlo začať i bez návrhu.

Keďže ide o konanie vo veci maloletých detí, ktoré je možné začať aj bez návrhu, súd náhradu trov konania účastníkom nepriznal v zmysle hore citovaných ustanovení zákona.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia na Krajský súd Prešov prostredníctvom tunajšieho súdu.

V podanom odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p. uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo proti uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a), rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.